

ISSN:1306-3111
e-Journal of New World Sciences Academy
2009, Volume: 4, Number: 3, Article Number: 1C0081

EDUCATION SCIENCES

Received: November 2008
Accepted: June 2009
Series : 1C
ISSN : 1308-7274
© 2009 www.newwsa.com

Gülten Genç
Inonu University
ggenc@inonu.edu.tr
Malatya-Turkiye

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI DİL KAYGILARI

ÖZET

Öğrenme sürecini olumsuz etkileyen yabancı dil öğrenme kaygısı konusuna dikkat çekmek ve yüksek bulunan grupta öncelikle farkındalık yaratmak ve hafifletici önlemler almak amacıyla bu araştırma planlanmıştır. Araştırmada, durumu betimlemeye yönelik ve tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak "Yabancı Dil Sınıf Kaygısı Ölçeği (Foreign Language Classroom Anxiety Scale)" kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, İnönü Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda 2008-2009 öğretim yılında okuyan toplam 168 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler tablolar halinde gösterilmiş ve öğrencilerin ölçekten aldıkları puanlar, cinsiyet, yaş ve zorunlu veya seçmeli ders alma değişkenlerine göre değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır. Araştırmada cinsiyet ve yaş gibi iki bireysel değişkenin, öğrencilerin yabancı dil öğrenme kaygısı yönünden istatistikî olarak anlamlı bir fark yaratmadığı görülmektedir. Araştırmanın önemli bulgusu ise, zorunlu olarak hazırlık sınıflarında okuyan öğrencilerin kaygı puanlarının hazırlık sınıfını seçmeli okuyan öğrencilerden yüksek olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Sınıf Kaygısı, Sınav Kaygısı, Dil Öğrenme Kaygısı, Yabancı Dil, Malatya

FOREIGN LANGUAGE ANXIETY OF THE STUDENTS IN İNÖNÜ UNIVERSITY SCHOOL OF FOREIGN LANGUAGES

ABSTRACT

The purpose of this study is to call attention to foreign language anxiety and raise the awareness level of the target population in order to alleviate the effects of the anxiety. The survey method was used in the study and to gather the data, Foreign Language Classroom Anxiety Scale was applied to 168 students during 2008-2009 academic year in İnönü University, School of Foreign Languages. The findings were presented in tables and the scores of the students were evaluated by the variables such as gender, age and compulsory or voluntary status of the students. According to the results, the variables such as gender and age were not significant statistically. The only variable which was found to be statistically significant was "compulsory or voluntary status" of the students. Anxiety level of compulsory preparatory school students was significantly higher than that of volunteer students.

Keywords: Foreign Language Classroom Anxiety, Test Anxiety, Language Learning Anxiety, Foreign Language, Malatya

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Yabancı dil öğrenimi karmaşık bir süreçtir. Dil unsurları biliş, öğrenme davranışları, önceki dil deneyimleri, öğrencinin kişisel özelliği, önceki dil deneyimleri ve gruplar arası etkileşim gibi birçok konuyla ilişkilidir. Ayrıca, yabancı dil öğrenmek birçok öğrenci için zorlu bir süreçtir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi temel becerileri öğrenmek de zorluk çeker. Yabancı dil öğrenme sürecindeki bir diğer zorluk da öğrencinin içsel yapısı ve dış çevreden kaynaklanan zorluklardır. Dil bir iletişim aracı olduğu için öğrenciler genellikle, hedef dili kullanmaya ve tanımadıkları bir çevreye ve kültüre karşı yabancılaşma hissi duyabilirler. Bu da öğrencide öğrenememe kaygısı oluşmasına neden olur.

Öğrenme sürecinde kaygı, hem kolaylaştırıcı hem de zorlaştırıcı olmak üzere farklı rollere sahiptir. Kolaylaştırıcı rolü sınıf ortamında verilen alıştırmaların ve görevlerin öğrenciyi daha fazlasını öğrenmeye ve çalışmaya motive edecek düzeyde yapılabilişliğine bağlıdır. Alıştırmaları yapabilen veya etkinliklerle başa çıkabilen öğrenci daha fazlasını yapmak için çaba gösterecektir. Böylece öğrencinin performansı yaşadığı kaygı ile artacaktır. Ancak, öğrencinin çabaları sınıftaki alıştırmaları yapmaya bir türlü yetmiyorsa, bu durumda kaygı zorlaştırıcı bir sürece yol açacaktır. Artan kaygı düzeyi ise öğrencide depresyon, dersten uzaklaşma veya dersleri tümünden bırakmaya neden olacaktır. Ayrıca bu her iki rol de öğrencinin akademik performansı ile ilişkilidir [1 ve 2]. Kaygı düzeyinin öğrenme üzerindeki etkisi Yerkes-Dodson yasası ile de açıklanmaktadır [3]. Bu yasaya göre orta düzeyde kaygı öğrencinin performansını en olumlu etkilemekte ve öğrenmeyi kolaylaştırıcı etki yapmaktadır. Ancak bu düzeyin üzerine çıkan endişe yaratan veya çok düşük düzeyde kalan kaygı düzeyi öğrenmeyi olumsuz etkilemektedir. Yerkes-Dodson yasası ne var ki, çok düşük ve çok yüksek düzeydeki kaygı düzeyinin olumsuz etkisinin olduğunu açıklama konusunda yetersiz kalmaktadır.

Alanyazında kaygı türleri kişisel özellik olarak, durumluk ve sürekli kaygı olarak ele alınmıştır. Kişisel özellik olarak kaygı, bireyin karakteristik özelliğinin sonucu olarak çok çeşitli durumlarda ortaya çıkan ve süreklilik gösteren ve zaman içinde sabit olan kaygı türüdür. Başka bir ifadeyle bazı insanlar, kişisel özelliklerinin bir sonucu olarak, birçok konuda her zaman gergindirler. Öte yandan durumsal veya duruma özgü kaygı durumu ise, bireyin herhangi bir duruma özgü olarak kaygı halinde olmasıdır. Durumların değişmesi ile birlikte kaygı düzeyi de değişir. Örneğin matematik kaygısı, sınav kaygısı, yabancı dil kaygısı durumsal kaygıya özgü kaygılar olarak sayılabilir. Sürekli kaygı ise, herhangi bir durumdan kaynaklanmadan bireyin sürekli kaygı halinde olmasını ifade eder. Diğer iki kaygı türünden farklı olarak duygusal bir gerilim halidir, biliş ve davranışlar üzerinde etkili olan fiziksel belirtiler de gösteren, hatta tedavi gerektiren bir süreçtir [1, 4 ve 5].

Yabancı dil kaygısı ise alanyazında, hem sosyal hem de bilişsel bakış açısıyla ele alınmıştır [6 ve 7]. Sosyal kaygı bireydeki gerilim ve rahatsızlık duygularını, kendine yönelik olumsuz değerlendirmeleri ve sosyal ortamlardan kaçışı ifade ederken, bilişsel yaklaşımla kaygı, "endişe" ve "duygusallık" ifade etmektedir. Ancak yabancı dil öğrenme kaygısının-bireyin biliş düzeyiyle ilişkili olduğu- ikinci bir dili öğrenme sürecinde herhangi bir yarar sağlamadığı düşünülmektedir. Dahası kaygının, biliş düzeyi ve davranış arasında birbirini etkileyici bir döngü olduğu ifade edilmiştir. Örneğin bir yabancı dil öğretmenin kendisine sorduğu bir soruyu cevaplandıramayan öğrencinin yaşayacağı üzüntü ve şaşkınlık performansına olumsuz yansıtacaktır. Bu

da kendisine yönelik olumsuz bir değerlendirmeye ve sonuç olarak da bu olumsuzluk gerçek performansına yansiyacaktır [6].

Araştırmacılar genellikle en etkili yabancı dil eğitimi öğretme ve öğrenme ortamlarının, ikinci dil öğrenimini engelleyici, öğrenilen dildeki performansı azaltan ve yabancı dil edinimine ve öğrenimine direnç gelişmesine neden olan kaygı ve gerilimden uzak ortamlar olduğunu iddia etmektedir. Aynı zamanda en etkili metotların da yabancı dil öğrenme konusunda motivasyon düzeyini en çok arttıranlar olduğu da belirtilmektedir. Yabancı dil öğreniminde gereksiz kaygı düzeyinin en aza indirilmesinin yanı sıra, öğrencinin yabancı dil öğrenmeye olan ilgisinin ve motivasyonunun en yüksek düzeye çıkarılması, birincil hedef olmalıdır. Eğer öğrenciler yabancı dil öğrenme konusunda kaygı düzeylerinin artmasına neden olan korkularının farkına varırlarsa bu olumsuz durumları daha gerçekçi biçimde ele alabilecekleri gibi, kaygı uyandıran durumlardan kaçmak yerine başa çıkmak üzere ele alma yolunu seçeceklerdir. Yabancı dil öğrenme kaygısı ile başa çıkabilmenin ilk yolu, azaltma çabalarından önce, hangi durum içinde ortaya çıktığını belirlemektir [8].

Birçok araştırmacı, yabancı dil kaygısının da yabancı dil öğrenme ortamlarında ortaya çıkan durumsal kaygı türü olduğunu iddia etmektedir. Yabancı dil kaygısının diğer kaygı türlerinden tamamen bağımsız bir kaygı türü olduğu belirtilip, yabancı dil öğrencilerinin üçte birinin yabancı dil öğrenme kaygısı taşıdığı tahmin edilmektedir. Yabancı dil öğrenme kaygısı için bir tanımlama yapılmıştır. Bu tanım içinde yabancı dil kaygısı, bireyin yaşamının başka alanlarındaki kaygılarının yansımından uzak ve bağımsız olmakla birlikte, bireyin yabancı dil eğitimine yönelik bireysel algılarının, inançlarının, duygularının ve davranışlarının bütünüdür. Ayrıca bu tanım içinde yabancı dil kaygısı ile ilişkili üç ayrı kaygı türü belirlenmiştir. Bunlar, başkalarıyla iletişim kuramama korkusunu ifade eden iletişim endişesi, başarı göstermeleri gereken yabancı dil sınavlarından geçememe korkusu ve başkaları tarafından olumsuz değerlendirilme endişesidir [9].

Young yabancı dil öğrenme kaygısını, öğrenciden kaynaklanan nedenler, öğretmenden kaynaklanan nedenler ve geleneksel nedenler olmak üzere üç grup altında toplamıştır. Öğrenciden kaynaklanan nedenler olarak genellikle düşük özgüven, düşük düzeyde motivasyon, yeteneklerine güvenmeme duygusu, iletişim kuramama kaygısı, akran gruplarıyla yeterli iletişim kuramama ve yabancı dil öğrenebileceğine inanmama gibi özellikler sıralanmıştır. Öğretmene ilişkin faktörler arasında ise, yargılayıcı ve sert öğretmen tutumları, öğretmenin destekleyici tavırlardan uzak olması, ilgisizlik, kayırcı tutum ve davranışlar, öğretmenin hata düzeltme biçimleri dile getirilmektedir. Ayrıca, öğrencilerin sınıf önünde kendiliğinden diyalog üretmeleri, arkadaşlarının önünde konuşması, önceden hazırladığı bir metni sınıf içinde sunması ve tahtaya yazmak durumunda kalması gibi geleneksel uygulamaların da yabancı dil kaygısını arttırıcı etmenler olarak sayıldığı görülmektedir [11, 12, 13 ve 14]. Öğretmen ve öğrenci arasındaki etkileşim önemli etkenlerden birisidir. Öğretmenin öğretim stili ile öğrencinin öğrenme stillerinin birbirine uymadığı durumlarda yaşanan "stil savaşlarının" da yabancı dil öğrenme kaygı düzeyini arttırıcı uygulamalar olduğu ifade edilmektedir [15].

Yabancı dil öğrenme süreci içinde kaygının, öğrencinin başarı düzeyi üzerindeki etkisinin birçok çalışma ile kanıtlanmış olması, kaygı düzeyinin önemini vurgulamaktadır. Yabancı dil kaygısı ile öğrencilerin bekledikleri notlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif bir korelasyon olduğu birçok çalışmanın bulguları arasındadır [9 ve 12]. Bu çalışmaların sonuçlarına göre kaygılı öğrenciler, daha çok çaba göstermesine rağmen ne yazık ki sınavlarda

daha düşük notlar almaktadır. Bu da, kaygının öğrenme süreci içinde hem girdi, hem çıktı, hem de süreç üzerindeki olumsuz etkisini işaret etmektedir. Sarason endişe ve kaygının, öğrencinin performansında çok büyük bir etkiye sahip olduğunu ve değerlendirme sürecine çok fazla odaklanan öğrencilerin, çok yüksek sınav kaygısı taşıdıklarını öne sürmektedir [16]. Bu yüzden öğrencilerin kaygı düzeyinin azaltılması veya bu kaygı ile başa çıkılmasına yabancı dil öğretmenlerinin yardımcı olması beklenir.

Değerlendirme sürecinin ve sınıf geçme kaygısının da yabancı dil öğrenme kaygısı üzerinde ayrıca bir olumsuz etkiye sahip olduğu ileri sürülmektedir. Bu noktadan hareketle, sınavlarda belli düzeyde bir başarı göstererek sınıf geçme zorunluluğu olan ve olmayan gönüllü öğrenciler arasında yabancı dil öğrenme kaygısı yönünden herhangi bir farklılığın olup olmadığı ise bu araştırmanın ana problem cümlesi olarak belirlenmiştir. İnönü Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda seçmeli ve zorunlu olmak üzere iki türde İngilizce hazırlık eğitimi verilmektedir. Zorunlu hazırlık sınıfı okuyan Tıp Fakültesi öğrencileri, yönetmelik gereğince bir yılsonunda sınavlarında başarı gösterirlerse bir üst sınıfa devam edebilmektedirler. Yılsonunda başarılı olamayan öğrenciler ise bir yıl daha hazırlık sınıflarına devam ederler. İkinci yılın sonunda da başarı gösteremeyen öğrenciler YÖK tarafından herhangi bir Türkçe Tıp Fakültesine yerleştirilirler. Seçmeli hazırlık sınıfı öğrencileri ise Eczacılık Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi öğrencilerinden, isteğe bağlı olarak hazırlık sınıfı okumak isteyenlerden oluşmaktadır. Seçmeli hazırlık sınıfı öğrencileri sınavlardan başarı göstereseler de göstermeseler de birinci yılın sonunda fakültelerinde, bir üst sınıfa devam edebilmektedirler.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırmanın amacı, hazırlık sınıflarında zorunlu veya seçmeli olarak İngilizce öğrenen öğrenciler arasında yabancı dil kaygısı yönünden herhangi bir farkın olup olmadığını veya bu kaygının yaş ve cinsiyet gibi başka değişkenlere göre de herhangi bir fark yaratıp yaratmadığını incelemektir.

3. YÖNTEM (METHOD)

Araştırmanın Modeli

Araştırma, durumu betimlemeye yönelik ve tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Bilindiği gibi tarama modelleri, bir olay ya da durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan modellerdir. Konu olan olay ya da durum, kendi koşulları içinde ve olduğu şekliyle tanımlanır [17].

3.1. Evren ve Örneklem (Population and Sample)

Araştırmanın evrenini, İnönü Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda 2008-2009 öğretim yılında okuyan 168 öğrenci oluşturmaktadır. Bunlardan 112'si zorunlu, 56'sı ise seçmeli İngilizce hazırlık sınıfı okumaktadır. Evrenin ulaşılamayacak kadar büyük olmaması nedeniyle örneklem alınmamış, bütün evren araştırmaya dahil edilmiştir.

3.2. Veri Toplama Aracı (Tools of Data Collection)

Araştırmada veri toplama aracı olarak "Yabancı Dil Sınıf Kaygısı Ölçeği (Foreign Language Classroom Anxiety Scale) kullanılmıştır. Ölçek, Horwitz, Horwitz ve Cope tarafından, yabancı dil sınıf ortamlarında yaşanan kaygı düzeyini ölçmek için geliştirilmiş olan 33 maddelik bir ölçektir. Likert tipi ölçekte öğrencilerin verilen ifadelerle "(1) kesinlikle katılmıyorum, (2) katılmıyorum, (3) emin

değilim, (4) katılıyorum, (5) kesinlikle katılıyorum" şeklinde yanıtlamaları ve her durum için kendilerine en uygun olanı işaretlemeleri gerekmektedir. Öğrencilerin alabilecekleri puanlar 33 ile 165 arasında değişmekte ve puanın yüksek olması yabancı dil kaygı düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçekte hem "doğrudan", hem de "tersine dönmüş" ifadeler yer almaktadır. 2, 5, 8, 11, 14, 18, 28 ve 32 numaralı ifadeler tersine dönmüş ifadelerdir ve bu ifadeler puanlanırken, 1 yerine 5, 5 yerine 1 puanlanmıştır. Doğrudan ifadeler ise, verilen yanıtların gerçek puan değerleri ile hesaplanmıştır. Ölçeğin Aydın tarafından Türkçeye uyarlaması yapılmıştır [18]. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması, ölçeği hazırlayan Horwitz tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada ise, Yabancı Dil Kaygısı Sınıf Kaygısı Ölçeği'nin Türkçe formunun, araştırma örneklemi olan 168 kişilik öğrenci grubu için iç tutarlılık güvenilirlik Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmış ve 0.80 olarak bulunmuştur.

3.3. Verilerin Analizi (Data Analysis)

Verilerin analizinde SPSS for Windows 15.0 paket programı kullanılmıştır. Veriler tablolar halinde gösterilmiş ve öğrencilerin ölçekten aldıkları puanlar, cinsiyet, yaş ve zorunlu veya seçmeli olma değişkenlerine göre değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi $\alpha: .05$ olarak alınmıştır. Yaş ile anksiyete puanlarının ilişkisinde Spearman's korelasyon analizi, cinsiyete ve gönüllü eğitim alıp almamaya göre anksiyete puanlarının farklılıklarının analizinde ise bağımsız gruplarda 2 ortalama arasındaki farkın önem testi (independent samples t-test) uygulanmıştır. Aritmetik ortalmalar standart sapma (SS) ile birlikte verilmiştir.

4.BULGULAR VE TARTIŞMA (FINDINGS AND DISCUSSION)

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 19,2±0.98 olup minimum yaş 18, maksimum yaş ise 23'dür. Cinsiyetini belirtmeyen 29 öğrenci dışında öğrencilerin 55'i (%32,7) kadın, 84'ü (%50) erkektir. 109'u (%64,9) zorunlu, 59'u (35,1) ise İngilizce hazırlık sınıfını gönüllü olarak okuyan öğrencilerden oluşmaktadır.

Table 1. The average anxiety scores according to gender and voluntariness variable analysis results
(Tablo 1. Ortalama anksiyete puanlarının cinsiyet ve gönüllülük değişkenlerine göre analiz sonuçları)

		n	X	SS	t	p
Gönüllülük	Yok	109	3,15	0,08	3,524	0,001
	Var	59	2,62	0,10		
Cinsiyet	Kadın	55	2,71	0,63	0,445	0,657
	Erkek	84	2,57	0,64		

Table 2. According to preparation of training the analysis of anxiety scores

(Tablo 2. Hazırlık eğitimini gönüllü seçip seçmeme durumuna göre anksiyete puanlarının analizi)

Levene' in Varyansların Eşitliği Testi		Ortalamaların Eşitliği için t testi					
F	P	t	p	Ortalama Farklılık	Standart Hata Farklılığı	Farklılığın %95 Güven Aralığı	
4,747	0,031	3,524 ^a	0,001 ^a	0,53125 ^a	0,15074 ^a	0,23304 ^a	0,82946 ^a
		3,937 ^b	0,000 ^b	0,53125 ^b	0,13495 ^b	0,26324 ^b	0,79926 ^b

a: Levene testi sonucuna göre Varyanslar eşit olsaydı geçerli olacak olan sonuçlar

b: Varyansların eşit olmadığı Levene testi sonucuna göre (p:0,031) geçerli sonuçlar

Table 3. According to gender analysis of anxiety scores
(Tablo 3. Cinsiyete göre anksiyete puanlarının analizi)

Levene' in Varyansların Eşitliği Testi		Ortalamaların Eşitliği için t testi					
F	p	T	p	Ortalama Farklılık	Standart Hata Farklılığı	Farklılığın %95 Güven Aralığı	
1,358	0,246	0,445 ^a	0,657 ^a	0,06885 ^a	0,15469 ^a	0,23777 ^a	0,37547 ^a
		0,454 ^b	0,651 ^b	0,06885 ^b	0,15173 ^b	0,23207 ^b	0,36977 ^b

a: Varyansların eşit olduğu Levene testi sonucuna göre (p:0,246) geçerli olan sonuçlar

b: Levene testi sonucuna göre Varyanslar eşit olmasaydı geçerli sonuçlar

Table 4. The correlation between age and anxiety scores analysis
(Tablo 4. Yaş ile anksiyete puanı arasında yapılan korelasyon analizi)

		Yaş	Anksiyete puanı
Yaş	r	1,000	-0,058
	p	,	0,571
	n	135	99
Anksiyete puanı	r	-0,058	
	p	0,571	
	n	99	

Tabloda görüldüğü gibi yaş ile anksiyete puanı arasında anlamlı bir ilişki yoktur (p:0,571).

Araştırmada cinsiyet ve yaş gibi iki bireysel değişkenin, öğrencilerin yabancı dil öğrenme kaygısı yönünden istatistikî olarak anlamlı bir fark yaratmadığı görülmektedir (Tablo 1, 3 ve 4). Alanyazında yabancı dil kaygısı ile cinsiyet arasındaki ilişkiyi araştıran başka çalışmalar da görmek mümkündür. Ancak bu çalışmaların bazılarında bu araştırmamızın bulgusuna paralel olacak biçimde, yabancı dil kaygısının cinsiyete göre herhangi bir değişiklik göstermediği [19 ve 20] görülürken, bazılarında da kız ve erkek öğrenciler arasında yabancı dil kaygı düzeylerinin farklılaştığı görülmektedir [12 ve 21].

Yaş değişkeni bu araştırmada önemli bulunmamıştır; ancak alanyazında değişik eğitim kademelerinde okuyan öğrenciler üzerinde yapılan çalışmalarda ileri sınıflarda okuyan öğrencilerde sınav ve değerlendirilme kaygısının sınıf ve yaş büyüdükçe arttığını ve ileri yaşlarda en yüksek kaygı düzeyinin olduğunu gösteren çalışmalar

mevcuttur [22 ve 23]. Bu araştırmada yaşın önemli bir etken olarak çıkmamasının nedeni, değişik kademelerden ve sınıflardan öğrencilerin olmayışı ve genellikle aynı yaş grubundan öğrencilerin araştırma kapsamında olmalarından kaynaklanmış olabilir.

Araştırmanın önemli bulgusu ise, zorunlu hazırlık sınıflarında okuyan öğrencilerin kaygı puanlarının hazırlık sınıfını seçmeli okuyan öğrencilerden yüksek olmasıdır (Tablo 1, 2). Zorunlu hazırlık sınıfı öğrencilerinin yabancı dil öğrenme kaygısının, öğrencilerin değerlendirilme kaygısı ile birlikte yükseldiği düşünülmektedir. Öğrencilerin, okuldaki otoriter eğitim-öğretim anlayışı, olumsuz, soğuk ve kırıcı öğretmen eleştirileri, cezalar, kıt not verme ve zorlu sınıf geçme koşulları gibi önceki yaşantılarının etkisi, değerlendirilme sürecini kaygılı bir hale getirmektedir [24]. Alanyazında, değerlendirilme sürecinin yarattığı kaygının durumluk mu yoksa sürekli kaygı mı olduğuna yönelik tartışmalar bulmak mümkündür. Bir yandan, sürekli kaygısı yüksek olan bireylerde birçok durumun hâlihazırda kaygı uyandıracakları gerçeğinden yola çıkılarak değerlendirilme sürecinin de yoğun kaygı yaratacağı varsayılmaktadır [25, 26 ve 27]. Öte yandan değerlendirilme sürecinde yaşanan kaygının duruma özel bir kaygı türü olduğu ve sürekli kaygı ile ilgili olmadığı vurgulanmaktadır [28]. Ancak bütün bu çalışmalara rağmen, değerlendirilme sürecinin yarattığı kaygı durumunun hem durumluk hem de sürekli kaygı olduğunu gösteren çalışmalar da mevcuttur [29].

Yabancı dil öğrencilerinin yaşadığı kaygı, iletişim kaygısı, sınav kaygısı ve olumsuz değerlendirilme kaygısı olarak üç grupta incelenmektedir. Bunlardan İletişim kaygısını, hedef dilde iletişim becerilerine sahip olamayan veya yetersiz olan bireyler yaşar. Sınav kaygısı akademik değerlendirilme sürecinde ortaya çıkan kaygı türüdür. Olumsuz değerlendirilme korkusu ise, beğenilen düzeyde bir sosyal izlenim bırakmada başarılı olamayan yabancı dil öğrencilerinin, başkaları tarafından yapılan değerlendirilmelerden kaynaklanan korkularıdır [30]. Bu gerçekler ışığında, zorunlu hazırlık sınıfında okuyan ve bir üst sınıfa devam edebilmek için sınavlarda başarılı bulunmak durumundaki öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korkusu yüzünden kaygı yaşamaları şaşırtıcı değildir. Ayrıca kaygı düzeyleri yüksek olan bu öğrenciler, Tıp Fakültesi öğrencileridir. Bir yılın üstüne altı yıl gibi uzun süren bir eğitim sürecinin, başarısızlık halinde bir yıl uzayıp, sekiz yıl olması olasılığı ayrıca bir kaygı sebebi olmaktadır.

5. SONUÇLAR (CONCLUSIONS)

Araştırmanın sonucunda, zorunlu İngilizce hazırlık eğitimi alan öğrencilerin seçmeli hazırlık eğitimi alan öğrencilere göre kaygı düzeylerinin daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır. Bu durum, zorunlu hazırlık sınıfı öğrencilerinin yeterliliklerini ortaya koyarak kendilerini yeterli hissetme ve başarılı olma bağlamında sınavlara atfettikleri değerlerin, daha yüksek olması ile açıklanabilir.

Eğer öğrenciler yabancı dil öğrenme konusunda kaygı düzeylerinin artmasına neden olan korkularının farkına varırlarsa, bu olumsuz durumları daha gerçekçi biçimde ele alabilecekleri gibi, kaygı uyandıran durumlardan kaçmak yerine başa çıkmak üzere ele alma yolunu seçeceklerdir. Yabancı dil öğrenme kaygısı ile başa çıkabilmenin ilk yolu azaltma çabalarından önce, hangi durum içinde ortaya çıktığını belirlemektir. Konunun genel kaygı düzeyi ile de ilişkili olabileceği; başka bir ifadeyle, genel kaygı düzeyi yüksek olan öğrencilerin aynı zamanda yabancı dil öğrenme kaygı düzeylerinin de de yüksek olacağı düşüncesiyle genel kaygıyı da ölçen çalışmalara ihtiyaç vardır. Yüksek düzeyde yaşanan kaygının öğrenme süreci ve öğrenci başarısı üzerindeki olumsuz etkisi, her ne kadar bu çalışmanın kapsamı dışındaysa da,

kaygı düzeyi yüksek olan öğrencilerle özel olarak ilgilenilmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. MacIntyre, P.D. and Gardner, R.C., (1989). Anxiety and second-language learning: Toward a theoretical clarification. *Language Learning*, 39, 251-275.
2. Alpert, R. and Haber, R., (1960). Anxiety in Academic Achievement Situations. *Journal of Abnormal And Social Psychology*, 61, 207-215
3. Yerkes, R.M. and Dodson, J.D., (1908). The Relation of Strength of Stimulus to Rapidity of Habit Formation. *Journal of Comparative Neurology of Psychology*. 18, 459-482 Alındığı Adres ve Tarih: <http://psychclassics.yorku.ca/Yerkes/Law/> 13.02.2009
4. Cattell, R.B. and Scheier, I.H., (1963). Handbook for the IPAT anxiety scale (2nd ed.). Champaign, IL: Institute for Personality and Ability Testing.
5. MacIntyre, P.D. and Gardner, R.C., (1991). Methods and results in the study of anxiety in language learning: A review of the literature. *Language Learning*, 41, 85-117.
6. MacIntyre, P.D., (1995). How Does Anxiety Affect Second Language Learning? A Reply to Sparks and Ganschow. *Modern Language Journal*, 79, 90-99.
7. Schwarzer, R., (1986). Self-Related Cognition in Anxiety and Motivation: An Introduction. In R. Schwarzer (Ed.), *Self-Related Cognition in Anxiety and Motivation* (pp. 1-17). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
8. Sellers, V.D., (1998). The Relationship Between Anxiety and Reading in Spanish as a Foreign Language. Unpublished Doctoral Dissertation. The Pennsylvania State University. USA.
9. Horwitz, E.K., Horwitz, M.B., and Cope, J., (1986). Foreign Language Classroom Anxiety. *Modern Language Journal* 70/2, 125 - 132.
10. Young, D.J., (1994). New Directions in Language Anxiety Research. In *Faces in a Crowd: The Individual Learner in Multisection Courses* by Klee, C.A. (Ed.), pp. 3-46. Boston, MA: Heinle & Heinle.
11. Samimy, K., (1994). Teaching Japanese: Consideration of Learners' Affective Variables. *Theory and Practice*, 33(1), 29-33.
12. Aida, Y., (1994). Examination of Horwitz, Horwitz, and Cope's Construct of Foreign Language Anxiety: The Case of Students of Japanese. *The Modern Language Journal*, 78, 155-168
13. Palacios, L.M., (1998). Foreign Language Anxiety and Classroom Environment: A Study of Spanish University Students. Unpublished Doctoral Dissertation, The University of Texas, Austin.
14. Young, D.J., (1990). An Investigation of Students' Perspectives on Anxiety and Speaking. *Foreign Language Annals*, 23, 539-553.
15. Oxford, R., (1999). "Style Wars" as a Source of Anxiety in Language Classrooms. In *Affect in Foreign Language and Second Language Learning: A Practical Guide to Creating a Low-Anxiety Classroom Atmosphere*, Edited by D. J. Young, pp. 216-237. Boston, MA: McGraw-Hill College.
16. Sarason, I.G., (1988). Anxiety, Self-preoccupation, and attention. *Anxiety Research*. 1, 3-7
17. Karasar, N., (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayın, Dağıtım, Ankara.

18. Aydın, B., (2001). 'Konuşma ve Yazma Derslerinde Yabancı Dil Öğrenimindeki Kaygı Nedenleri'. Doktora Tezi. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları.
19. Sarıgül, H., (2000). 'Trait Anxiety and Foreign Language Anxiety and their effects on learners' Foreign Language Proficiency and Achievement'. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Boğaziçi Üniversitesi. İstanbul
20. Batumlu, Z.D.U., (2006). YTÜ Yabancı Diller Yüksek Okulu Hazırlık Öğrencilerinin Yabancı Dil Kaygılarının İngilizce Başarılarına Etkisi; Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
21. Dalkılıç, N., (2001). An Investigation Into The Role of Anxiety in Second Language Learning. Erişim Tarihi ve Adresi: 25.07.2006 http://www.sosyalbilimler.cukurovaom/p/articles/mi_mOFCR/is_4
22. Aysan, F., Thomson, D., and Hamarat, E., (2001). Test anxiety, coping strategies and perceived health in a group of high school students: a Turkish sample. *The Journal of Genetic Psychology; Child Behavior and Comparative Psychology*, 162, 402-411.
23. Yerin, O., (1993). The effect of cognitive behavior modification technique on test anxiety level of elementary school students. Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
24. Öner, N., (1990). Sınav Kaygısı Envanteri El Kitabı. Yüksek Öğretimde Rehberliği Tanıtma ve Rehber Yetiştirme Vakfı Yayını:1-2.
25. Man, A.F., Hall, V., and Stout, D., (1991). Neurotic nucleus and test anxiety. *The Journal of Psychology*, 125, 166-173.
26. Lazarus, R. S. (1966). *Psychological Stress and Coping Process*. NewYork: Mc Graw-Hill.
27. Trent, J.T. and Wayne, A.M., (1980). State and trait components of test anxiety and their implications for treatment. *Psychological Reports*, 47, 475-480.
28. Allen, G.J., (1970). Effect of three conditions of administration on trait and state measures of anxiety. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 34, 335-359.
29. Devito, A. and Kubis, J., (1983). Actual and recalled test anxiety and flexibility, rigidity and self-control. *Journal of Clinical Psychology*, 39, 970-975.
30. Horwitz, E.K. and Young, D.J., (1991) *Language Anxiety From Theory and Research to Classroom Implications*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.